

Licencje transportowe po nowemu – co zmieni nowelizacja ustawy

Liczne sygnały napływające ze środowiska transportowego doprowadziły wreszcie do zmiany ustawy o transporcie drogowym. Wprowadza ona modyfikacje w zakresie dokumentowania zdolności finansowej przy ubieganiu się o licencje transportowe. Zmiany te mają poprawić istniejące prawo i wyprostować to, czego ustawodawcy nie udało się wprowadzić nowelą ustawy z dnia 16 września 2011 roku. Czy obecna nowelizacja faktycznie poprawi błędy a nowe prawo będzie bardziej korzystne dla przewoźników towarowych, czy może to tylko nieistotna kosmetyka?

W dniu 24 kwietnia 2013 r. Prezydent podpisał nowelizację ustawy o transporcie drogowym z dnia 5 kwietnia 2013 r. 16 maja 2013 r. Nowa ustawa została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z 2013 roku pod poz. 567, tym samym nowe przepisy wejdą w życie z dniem 15 sierpnia 2013 r. (z wyjątkiem kilku przepisów, które będą obowiązywać od 16 lipca 2013 r.). Zatem od 15 sierpnia 2013 r. przy ubieganiu się o licencje i wypisy będą obowiązywały już nowe, zmienione przepisy. Co zatem zmieni się w kwestii dokumentowania przez przewoźników zdolności finansowej?

Rozporządzenie 1071/2009 to podstawa

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 dotyczy przedsiębiorców, a więc wszystkich podmiotów zdefiniowanych w art. 2 ust. 4, wykonujących przewozy towarów

Jerzy Różyk

Ponad 26 lat w branży ubezpieczeniowej (ocena ryzyka, likwidacja szkód i ubezpieczenia), w tym ponad 11 lat w obsłudze podmiotów sektora TSL w zakresie oceny ryzyka, ubezpieczeń i szkód transportowych.

Ukończył wydział inżynierski na WSUiB w Warszawie (techniczna i ekonomiczna diagnostyka ubezpieczeniowa i likwidacja szkód ubezpieczeniowych) oraz studia magisterskie w zakresie ubezpieczeń na tejże uczelni.

Specjalizuje się w prowadzeniu spraw związanych z roszczeniami i szkodami, w prawie transportowym i cywilnym, diagnostyce ryzyka, ubezpieczeniach transportowych (OCP, OCS, Cargo) i komunikacyjnych pojazdów ciężkich.

jednego pojazdu i 5 000 EUR na każdy dodatkowy wykorzystywany pojazd”. Art. 7 ust. 1, akapit trzeci wskazuje, że „pozycje księgowe, o których mowa w akapicie pierwszym (kapitał i rezerwy – przyp. red.), odpowiadają pozycjom określonym w czwartej dyrektywie Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. ...”.

Wątpliwości dotyczące dokumentowania przez przewoźników zdolności finansowej zostały już chyba całkowicie rozwiane. Przewoźnicy będą mieli teraz więcej możliwości, potwierdzając zdolność m.in. polisami OC zawodowej lub sprawozdaniami finansowymi, które będą mogli już sami poświadczać.

w celach handlowych (art. 7 ust. 1, zdanie pierwsze). Z art. 7 ust. 1, zdanie drugie wynika, że każdy przedsiębiorca wykonujący przewozy towarów jest zobowiązany wykazać rocznym sprawozdaniem finansowym, że „... co roku dysponuje kapitałem i rezerwami w wysokości 9 000 EUR w przypadku wykorzystywania tylko

KOMENTARZ

Czwarta dyrektywa Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. ma zastosowanie do spółek akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek komandytowo-

-akcyjnych (art. 1 ust. 1 czwartej dyrektywy w wersji skonsolidowanej, 1978L0660-PL-16.07.2009-009.001). Regulacja ta nie dotyczy osób fizycznych oraz spółek cywilnych, jawnych i komandytowych. GITD w komunikacie wydanym 23 grudnia 2011 r. wyjaśnił, że „Przez pojęcie sprawozdania rocznego należy rozumieć sprawozdanie finansowe sporządzone na podstawie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 Nr 152 poz. 1223 ze zmianami). Do sporządzenia takiego sprawozdania zobligowane są podmioty określone w art. 2 ustawy o rachunkowości”. Z art. 2 ustawy o rachunkowości wynika, że osoby fizyczne, spółki cywilne, jawne i partnerskie, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1,2 mln euro nie są zobowiązane do wykonywania sprawozdań finansowych.

Można zatem stwierdzić, że już przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. w tym zakresie wszystko było jasne. Ale jak wobec tego mieli dokumentować zdolność finansową ci przewoźnicy, którzy nie mieli obowiązku jej dokumentowania sprawozdaniem finansowym? Parlament Europejski dał polskim przewoźnikom możliwość dokumentowania zdolności finansowej w sposób inny, aniżeli sprawozdaniem finansowym. W drodze odstępstwa od art. 7 ust. 1 rozporządzenia 1071/2009, ust. 2 dał im bowiem możliwość wykazania swojej zdolności finansowej za pomocą „...zabezpieczenia, takiego jak gwarancja bankowa lub ubezpieczenie, w tym ubezpieczenie odpowiedzialności zawodowej z jednego lub kilku banków lub innych instytucji finansowych, w tym przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, ...”.

KOMENTARZ

Dokumentowanie zdolności finansowej na podstawie gwarancji bankowej lub ubezpieczenia okazało się dla przewoźników barierą nie do przejścia. Uzyskanie gwarancji bankowej było bardzo trudne ze względu na dość wysokie wymagania banków, natomiast rynek ubezpieczeniowy nie dysponował produktem, który spełniałby wymagania rozporządzenia 1071/2009. GITD na początku roku wprowadziła akceptowała polisy OCP lub nawet polisy AC jako zabezpieczenie zdolności finansowej, ale po uzyskaniu opinii z kancelarii Ambrożyk Dąbrowski Wesołowski Radcowie Prawni Spółka Partnerska ze Szczecina z 2 kwietnia 2012 r., wycofała się z tego, tym samym nie pozostawiając przewoźnikom żadnego wyboru – niektórym nie dając wręcz możliwości uzyskania licencji transportowej. W połowie roku powstała luka wypełnił nowy na rynku ubezpieczeniowym produkt, jakim było ubezpieczenie OC zawodowej przewoźnika. GITD uznał ten produkt za zgodny z wymogami rozporządzenia, zatem przewoźnicy mieli już narzędzie pozwalające na uzyskiwanie licencji międzynarodowej i wypisów. Gorzej było w starostwach, ale z biegiem czasu również te urzędy akceptowały takie polisy.

Problemów ciąg dalszy

Pomimo, iż przewoźnicy mieli już możliwość dokumentowania zdolności finansowej, pozostał problem, który dotyczył sprawozdań finansowych – a dokładnie

ich poświadczania. W tej kwestii art. 7 ust. 1 rozporządzenia 1071/2009 nakłada obowiązek poświadczania sprawozdań finansowych „przez audytora lub odpowiednio upoważnioną osobę”, co dla wielu nie było jasne. Środowisko TSL uważało, że osobą odpowiednio upoważnioną do poświadczania sprawozdań finansowych może być zarząd spółki lub właściciel firmy w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą. Jedyną wykładnią w tym aspekcie była wzmianka w komunikacie GITD z dnia 23 grudnia 2011 r., że

Zezwolenie, które zastąpi licencję, będzie uprawniać do wykonywania krajowego transportu drogowego (art. 12 ust. 1 nowej ustawy) ale nie będzie uprawniać do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy – do tego niezbędne będzie posiadanie odpowiedniej licencji.

„Sprawozdanie roczne winno być potwierdzone przez biegłego rewidenta (w sytuacji, przepisy ustawy o rachunkowości wymagają dokonania badania takiego sprawozdania) lub przez organ statutowy spółki uprawniony do zatwierdzenia takiego sprawozdania rocznego”. Znowelizowana ustawa z 16 września 2011 r. niestety nic w tym zakresie nie regulowała, w związku z czym różnie było z interpretacją w samym Bds. TM podległym bezpośrednio GITD. Starostwa w ogóle nie wiedziały, jak do tego podchodzić i z ostrożnością akceptowały jedynie sprawozdania finansowe poświadczane przez audytora. Nieliczne sprawy prowadzone przez Samorządowe Kolegia Odwoławcze oraz głosy napływające ze środowiska TSL sytuacji nie zmieniły.

Poświadczanie sprawozdań finansowych po nowemu

W tym zakresie ustawodawca przyjął liczne uwagi napływające z rynku i rozwiął wszelkie wątpliwości. Co w tym zakresie wynika z nowelizacji ustawy?

Art. 7b.

1. Przedsiębiorca, który nie jest obowiązany na podstawie przepisów ustawy

z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330) do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego może udokumentować swoją zdolność finansową, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, w sposób wskazany w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia.

2. Audytorem upoważnionym do poświadczania rocznych sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, jest biegły rewident w ro-

zumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

3. Odpowiednio upoważnioną osobą do poświadczania rocznych sprawozdań finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, jest członek zarządu spółki prawa handlowego lub innej osoby prawnej, wspólnik spółki jawnej, komplementariusz spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, lub przedsiębiorca będący osobą fizyczną.

KOMENTARZ

W tym aspekcie komentarz jest o tyle potrzebny, żeby potwierdzić spełnienie postulatów środowiska transportowego. Zainteresowani, a w szczególności organy wydające licencje i wypisy, nie powinni mieć bowiem już żadnych wątpliwości jak to należy dokumentować. I o ile ustawodawca dość wyraźnie dał przyzwolenie na korzystanie z dobrodziejstwa art. 7 ust. 2 rozporządzenia 1071/2009, część przewoźników z całą pewnością sięgnie po sprawozdania i za

ich pomocą będzie dokumentować posiadaną zdolność finansową. Oczywiście jest jeden warunek, który może temu przeszkodzić, mianowicie takie sprawozdanie finansowe musi bezwzględnie potwierdzać, że przewoźnik „... dysponuje kapitałem i rezerwami w wysokości 9.000 EUR w przypadku wykorzystywania tylko jednego pojazdu i 5.000 EUR na każdy dodatkowy wykorzystywany pojazd”. W razie niespełnienia tego wymogu, pozostaje rozwiązanie dotychczasowe – polisa OC zawodowej przewoźnika. Nowa ustawa nie zmienia zasad dokumentowania zdolności finansowej spedytorów ubiegających się o licencje, zatem w tym obszarze się nie zmieniło.

Nowa ustawa, ale czy nowe licencje

Zobaczymy z czym będziemy mierzyć się po wejściu w życie znowelizowanej ustawy o transporcie drogowym z dnia 5 kwietnia 2013 r.

Art. 5.

1. Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego, z zastrzeżeniem art. 5b ust. 1 (przewóz do 9 osób – JR) i 2, wymaga uzyskania zezwolenia na wykonywanie

CDS powstał w 2001 roku i jest kontynuacją wieloletnich doświadczeń założyciela firmy w zakresie likwidacji szkód z ryzyk transportowych, komunikacyjnych i związanych z odpowiedzialnością cywilną, a także w zakresie ubezpieczeń OC przewoźnika i spedytora.

CDS specjalizuje się w obsłudze szkód powstałych w transporcie oraz obsłudze ubezpieczeń transportowych.

Misją CDS jest wspomaganie branży TSL przez świadczenie usług związanych z doradztwem, obsługą szkód i roszczeń oraz serwisem ubezpieczeniowym.

www.cds-odszkodowania.info

zawodu przewoźnika drogowego, na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylającym dyrektywę Rady 96/26/WE, zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1071/2009”.

2. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:
 - 1) spełnia wymagania określone w rozporządzeniu (WE) nr 1071/2009;

KOMENTARZ

Ustawodawca zamienił licencję na zezwolenie, jednakże jego wydanie tym razem już wyraźnie uzależnił od spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu nr 1071/2009, w tym również dotyczących posiadania zdolności finansowej. Zezwolenie będzie uprawniać do wykonywania krajowego transportu drogowego (art. 12 ust. 1 nowej ustawy). Ciekawostką jest również to, że takie zezwolenie nie będzie już uprawniać do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy – do tego niezbędne będzie posiadanie odpowiedniej licencji (art. 5b ust. 2 nowej ustawy).

Art. 5a.

2. Licencji wspólnotowej udziela się przedsiębiorcy, jeżeli posiada zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.

Art. 5b.

2. Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy wymaga uzyskania odpowiedniej licencji.

KOMENTARZ

Po zmianie przepisów, aby ubiegać się o licencję wspólnotową przewoźnik będzie musiał przedtem uzyskać zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Ci przewoźnicy, którzy będą chcieli zajmować się pośrednictwem przy przewozie rzeczy (spedycja) będą zaś dodatkowo musieli uzyskać odpowiednią licencję – obecnie uprawnia ich do tego posiadanie licencji na krajowy transport drogowy.

Art. 12.

1. Zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz licencja, o której mowa w art. 5b ust. 1 (przewóz do 9 osób – przyp. red.), uprawniają do wykonywania przewozu wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Licencja wspólnotowa uprawnia do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym. Licencja ta uprawnia również do wykonywania krajowego transportu drogowego, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym.

KOMENTARZ

Zapis art. 12 ust. 1 dość wyraźnie wskazuje, że zezwolenie uprawnia do wykonywania przewozów na obszarze RP. Niespecjalnie widać sens w zamieszczeniu w ust. 3 zdania drugiego, albowiem uprawnienie do wykonywania przewozów na obszarze RP wynika z ust. 1. Takie odczucie wynika zapewne z rozróżnienia przez ustawodawcę zakresu prowadzonej działalności na wykonywanie przewozu na obszarze RP i wykonywanie krajowego transportu drogowego. Nowelizacja ustawy nie zmienia jednak definicji zawartych w obecnej ustawie, a ta w art. 4 ust. 1) stanowi wyraźnie, że krajowym transportem drogowym jest wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu rzeczy na terytorium RP. Rozporządzenie 1072/2009 w art. 1 ust. 4 i w art. 8 ust. 3 odnosi się do krajowego transportu drogowego w kontekście przewozów kabotażowych, zatem być może ustawodawcy w ust. 3, zdanie drugie chodziło o wykonywanie tego typu przewozów. Ale to zaś zabawa z cyklu, co ustawodawca miał na myśli.

Co zatem ze starymi licencjami?

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców licencje na wykonywanie:

TSLbiznes
MIESIĘCZNIK PROFESJONALISTÓW BRANŻY TRANSPORT-SPEŁYCIJA-LOGISTYKA

**Czytaj też
inne artykuły naszego
działu prawnego
i podatkowego**

Zamów numery archiwalne na:
www.tsl-biznes.pl/archiwum

- krajowego transportu drogowego rzeczy uprawniająca do wykonywania przewozów w krajowym transporcie drogowym
- międzynarodowego transportu drogowego uprawniająca do wykonywania przewozów w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym
- wspólnotowa uprawniająca do wykonywania przewozów w krajowym i międzynarodowym transporcie drogowym
- będą obowiązywać do czasu upływu terminu ich ważności lub wydania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji wspólnotowej. Dodatkowe wypisy z licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy, licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego lub licencji wspólnotowych będą wydawane po sprawdzeniu przez organ wydający spełnienia przez przewoźnika wymogu zdolności finansowej. Wypisy z licencji krajowej będą zgodne ze wzorem określonym w dotychczasowych przepisach a w przypadku licencji międzynarodowej i wspólnotowej, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r.

WAŻNE

Zgodnie z art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców¹), „Przedsiębiorcę posiadającego (...) licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy, (...) licencję na wykonywanie międzynarodowego zarobkowego przewozu rzeczy lub licencję wspólnotową, uznaje się za posiadającego zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.”.

Powyższe przepisy są dla przewoźników bardzo istotne, gdyż rozwiewają wszelkie obawy o los licencji, które są w ich posiadaniu. Nowe przepisy są również korzystne dla przewoźników w kwestii dodatkowych wypisów z licencji, które mają być wydawane na dotychczasowych zasadach oraz rozwiewają wszelkie wątpliwości co do wprowadzonych zezwoleń – w te będą musieli zaopatrzyć się nowi przewoźnicy. Spedytorzy niestety będą się musieli zaopatrzyć w odpowiednie licencje, gdyż dotychczasowe uprawnienia do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy, wynikające z posiadanej licencji na krajowy transport drogowy utracą swoją ważność z dniem wejścia w życie nowych przepisów.

Wątpliwości dotyczące dokumentowania przez przewoźników zdolności finansowej chyba zostały całkowicie rozwiane. Przewoźnicy będą mieli teraz więcej możliwości, gdyż będą ją mogli potwierdzać polisami OC zawodowej lub sprawozdaniami finansowymi, które będą mogli już sami poświadczать. Nowa ustawa nie jest jednak tak łaskawa w całej rozciągłości, co potwierdzają liczne sygnały z rynku. Jednak w omawianych kwestiach widać zdecydowaną poprawę, co zapewne nie zmartwi środowiska transportowego. ◀

Jerzy Różyk
ekspert ds. oceny ryzyka w transporcie
CDS Kancelaria Brokarska
www.cds-odszkodowania.info

You drive, we care.

Ecotaxe już jesienią 2013 r.

Jedno urządzenie DKV Box do rozliczania opłat Ecotaxe i TIS PL

Francja zapowiedziała wprowadzenie w 2013 r. nowego podatku w formie opłaty drogowej o nazwie Ecotaxe. Już teraz możesz zarezerwować urządzenie DKV Box obsługujące dwa systemy: Ecotaxe i TIS PL.

» 0 zł prowizji za rozliczanie opłat

Więcej informacji: info-vtpl@dkv-euroservice.com
www.dkv-ecotaxe.com

